

აკადემიური ნიჭილიზმიდან თანაშემოქმედებამდე: სტუდენტური
აგენტობა და აკადემიური ნარატივების ჩამოყალიბება განათლების
სკოლაში

მარი ღვინიაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,
ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე განათლების ადმინისტრირების
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

განათლების ადმინისტრირება (უმაღლესი განათლება)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ელენე ჯიბლაძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2026

როგორც წარდგენილი სამგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

მარი ღვინიაშვილი

29.06.2026

აბსტრაქტი

თანამედროვე საუნივერსიტეტო სივრცეში არსებული ბიუროკრატიული ლოგიკა და კომუნიკაციური ვაკუუმი სტუდენტებს ხშირად პასიურ აქტორებად აქცევს. აღნიშნული მოცემულობა უნივერსიტეტის მიერ აკადემიური ნარატივების შექმნასა და უნივერსიტეტის „მესამე მისიის“ სრულფასოვან რეალიზებას აფერხებს. წინამდებარე სამაგისტრო ნაშრომის მიზანია, შეისწავლოს სტუდენტური აგენტობის შემაფერხებელი ბარიერები ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის განათლების სკოლის მაგალითზე და გამოიკვლიოს სტუდენტის პასიური აქტორიდან თანაშემქმნელამდე რეპოზიციონირების მექანიზმები.

კვლევის თეორიულ ჩარჩოს წარმოადგენს სამი თეორიის კომბინაცია: პატრისია თორნტონის „ინსტიტუციური ლოგიკა“, ვიქტორ ვრუმის „მოლოდინების თეორია“ და გერტ ბიესტას „სუბიექტივაციის“ კონცეფცია. ნაშრომში აგრეთვე დამხმარე ელემენტად გამოყენებულია კლერ ვიკერის „დროის დეფიციტი“ და „დასწავლილი უმწეობის“ ფენომენი. კვლევის დიზაინი არის პრაქტიკის კვლევა. მონაცემები შეგროვდა თვისებრივი კვლევის მეთოდების, კერძოდ, სიღრმისეული ინტერვიუებისა და ფოკუს-ჯგუფების გამოყენებით სტუდენტებთან, აკადემიურ პერსონალთან, განათლების ექსპერტებთან და შემთხვევითი შერჩევით შერჩეულ საზოგადოების წევრებთან.

ემპირიული მონაცემების ანალიზმა აჩვენა, რომ სტუდენტური ინიციატივების ჩახშობას მხარდამჭერი მექანიზმების ნაკლებობა და ბიუროკრატიული ბარიერების არსებობა განაპირობებს. ბიუროკრატიული და აკადემიური ლოგიკების შეჯახება კი, დროის დეფიციტის ფონზე, აფერხებს ცოდნის თანაშემოქმედების პროცესს. მიგნებები ადასტურებს, რომ აკადემიური ნიჰილიზმის დასაძლევად მნიშვნელოვანია არაფორმალური პლატფორმების დანერგვა.

შედეგად, კვლევის ფარგლებში შეიქმნა არაფორმალური სივრცის, „აკადემიური ჩაის“, მოდელი, რომელიც სტუდენტებში „დროის დეფიციტისა“ და აკადემიური ნიჰილიზმის პრობლემების დაძლევას ემსახურება. აღნიშნული მიდგომა სტუდენტურ ინიციატივებს ხელშესახებ შედეგებად გარდაქმნის და შესრულებულ სამუშაოს

აკადემიურ კრედიტებში ასახავს, რითაც ინსტიტუციური მხარდაჭერის რეალურ შესაძლებლობას ქმნის.

საკვანძო სიტყვები

ინსტიტუციური ლოგიკა, მოლოდინების თეორია, აკადემიური აგენტობა, აკადემიური ნიჰილიზმი, ცოდნის თანაშემოქმედება, სუბიექტივაცია.

Abstract

The bureaucratic logic and communicative vacuum within the modern university environment often reduce students to passive actors. This reality hinders the university's ability to create academic narratives and fully realize its "third mission." The purpose of this master's thesis is to examine the barriers to student agency, using the School of Education at Ilia State University as a case study, and to explore mechanisms for repositioning the student from a passive actor to a co-creator.

The theoretical framework of the research integrates three primary concepts: Patricia Thornton's "Institutional Logics," Victor Vroom's "Expectancy Theory," and Gert Biesta's concept of "Subjectification." Additionally, Clair Vickery's "Time Poverty" and the phenomenon of "Learned Helplessness" serve as supporting conceptual elements. The study employs an Action Research design. Data was collected through qualitative research methods—specifically, in-depth interviews and focus groups—involving students, academic personnel, education experts, and randomly selected members of the general public.

Empirical data analysis revealed that the suppression of student initiatives is driven by a lack of support mechanisms and the prevalence of bureaucratic barriers. The clash between bureaucratic and academic logics, compounded by time poverty, obstructs the process of knowledge co-creation. The findings confirm that the introduction of informal platforms is essential to overcoming academic nihilism.

Consequently, this research developed the "Academic Tea" model—an informal space designed to address the challenges of student "time poverty" and academic nihilism. This approach translates student initiatives into tangible outcomes and integrates the completed work into academic credits, thereby establishing a concrete mechanism for institutional support.

Keywords: Institutional Logics, Expectancy Theory, Academic Agency, Academic Nihilism, Knowledge Co-creation, Subjectification.